

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., powołując się na art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2017 roku. poz.1383 ze zm.) odmówił M. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że odwołujący na wymagane 40 lat stażu pracy wnioskodawca udowodnił 38 lat 8 miesięcy i 14 dni, w tym 38 lat, 7 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i 6 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy wskazał, że przy ustalaniu prawa do świadczenia przedemerytalnego nie uwzględniono wnioskodawcy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 27 września 1977 roku do 23 marca 1980 roku ponieważ odwołujący nie przedłożył zaświadczenia o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez rodziców (decyzja k.42-43 akt ZUS).

W dniu 10 września 2020 roku wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż udokumentował okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców zeznaniami świadków. Posiada także dowód dostarczania płodów rolnych do punktu skupu (odwołanie k.3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazano iż w okresie od 29 września 1961 roku do 26 lutego 1980 roku wnioskodawca był zameldowany w miejscowości S. a dodatkowo od 1 września 1976 roku do 27 czerwca 1979 roku uczęszczał do (...) Szkoły Zawodowej w P.. Do szkoły odwołujący dojeżdżał rowerem 2 km i 7 km autobusem zatem praca w gospodarstwie rolnym mogła mieć jedynie pomocniczy charakter (odpowiedź na odwołanie k.4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. G. urodził się w dniu 26 września 1961 roku (okoliczność bezsporna).

Ostatni stosunek pracy wnioskodawcy został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2019 roku, przez pracodawcę – Odlewnię (...) sp. z o.o. w Z., za wypowiedzeniem umowy o pracę z powodu likwidacji stanowiska pracy (świadcstwo pracy k.29 akt ZUS).

Na dzień rozwiązania stosunku pracy organ rentowy uznał wnioskodawcy za udokumentowany staż ubezpieczeniowy w wymiarze 38 lat 8 miesięcy i 14 dni, w tym 38 lat, 7 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i 6 dni okresów nieskładkowych (karta przebiegu zatrudnienia k.34-36 akt ZUS).

Od dnia 1 listopada 2019 roku wnioskodawca jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. jako bezrobotny, z prawem do zasiłku do 29 kwietnia 2020 roku. W okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawca nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zatrudnienia przy pracach interwencyjnych lub robót publicznych (zaświadczenie k.12 akt ZUS).

W okresie od 26 września 1961 roku do 26 lutego 1980 roku wnioskodawca zameldowany był w miejscowości S., na pobyt stały (zaświadczenie k. 9 akt ZUS).

S. G. prowadził gospodarstwo rolne w okresie od 1947 roku do 1980 roku i odprowadzała produkty rolne (zaświadczenie z Urzędu Gminy k.41 akt ZUS).

Odwołujący ukończył (...) Szkołę Zawodową w P. w dniu 27 czerwca 1979 roku (świadcstwo ukończenia szkoły k.11).

Wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym swoich rodziców, które mieściło się w Sługach – G.. Pracował tam m.in. w okresie od września 1977 roku do 24 marca 1980 roku. Gospodarstwo miało powierzchnię 13,56 ha. Mieszkał cały czas w tym gospodarstwie. Do szkoły dojeżdżał. Zajęcia trwały 6-7 godzin dziennie. Do szkoły miał 8 kilometrów i dojeżdżał rowerem i autobusem. Zajmowało mu to 2x po 45 minut. W gospodarstwie były zwierzęta

hodowane zwierzęta i uprawiane rośliny. Wnioskodawca wracał ze szkoły około 15.00 i pomagał w gospodarstwie. Oprzątał świnie, krowy, konie i cieleta, karmił zwierzęta. Sezonowo pomagał także pielnić, orać, zbierać ziemniaki, cebulę, marchew i pietruszkę. W gospodarstwie pomagał także jego starszy o rok brat. Brat też pomagał oprzątać zwierzęta, orać i jeździł dwa razy w tygodniu na rynek. Ojciec wnioskodawcy pracował z matka w polu ale nie bardzo radził sobie z ciągnikiem. Matka doila krowy i zajmowała się pracami domowymi. Wnioskodawca pracował około 4 godzin dziennie, a uczył się wieczorami. 24 marca 1980 roku rozpoczął pracę zawodową i przeprowadził się do Z. (zeznania wnioskodawcy M. G. e-protokół z 18 maja 2021 roku 00:30:47 w zw. z 00:02:05, zeznane świadka J. P. e-protokół z 18 maja 2021 roku 00:21:01).

Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd odmówił wiary zeznaniom wnioskodawcy w zakresie tego, iż do szkoły chodził tylko przez 5 dni w tygodniu. W spornym okresie obowiązek szkolny obejmował naukę przez 6 dni w tygodniu. Pierwsze wolne soboty pojawiły się co prawda w latach 70-tych, ale były to pojedyncze wolne soboty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania jest zasadne.

Stosownie do treści art.2 ust.1 punkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z dnia 30 kwietnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1725 z późn. zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Stosownie zaś do treści art.2 ust.3 ww. ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust.1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Świadczenie przedemerytalne jest świadczeniem o charakterze wyjątkowym, przysługującym ubezpieczonym o długim stażu ubezpieczeniowym, którzy z przyczyn od siebie niezależnych utracili źródło dochodu, a ze względu na wiek nie mogą jeszcze uzyskać prawa do emerytury. Jego funkcja ma charakter socjalny. Warunki do przyznania świadczenia przedemerytalnego powinny być interpretowane ściśle, a dla uzyskania prawa do świadczenia konieczne jest łączne spełnienie wszystkich warunków wymienionych w ustawie. Oznacza to, że niezachowanie jednego z nich niweczy prawo do świadczenia przedemerytalnego.

W niniejszej sprawie wnioskodawca do dnia zakończenia stosunku pracy udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 38 lat 8 miesięcy i 14 dni i wobec spełnienia przez niego pozostałych przesłanek od których uzależnione było przyznanie mu prawa do świadczenia przedemerytalnego (okresu zatrudnienia, przyczyn ustania stosunku pracy, zarejestrowania jako osoba bezrobotna, złożenia wniosku w o świadczenie przedemerytalne terminie określonym w ustawie) postępowanie sprowadziło się do rozstrzygnięcia czy możliwym jest doliczenie do już udowodnionego stażu dodatkowych okresów – pracy w gospodarstwie rolnym.

W trakcie niniejszego postępowania wnioskodawca wnosił o doliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresów jego pracy w gospodarstwie rolnym swoich rodziców od dnia ukończenia przez niego 16 roku życia – czyli od 27 września 1977 roku do 23 marca 1980 roku bowiem od następnego dnia odwołujący podjął prace w Z.

Zgodnie z art.10 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.), przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56 ustawy, jak okresy składkowe: okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, przypadające przed dniem 1 lipca 1977 roku okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Z powyższego wynika, że przepis art.10 ust.1 niniejszej ustawy, dopuszcza wyjątkowo możliwość traktowania okresów pracy w gospodarstwie rolnym tak jak okresów składkowych w ramach ubezpieczenia pracowniczego, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresów składkowych i nieskładkowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2004 roku, II UK 59/04, OSNAPiUS rok 2005/13/195). Przy czym jedynie wykonywanie stałej pracy w gospodarstwie rolnym, w którym osoba zainteresowana zamieszkuje lub ma możliwość codziennego wykonywania prac związanych z prowadzoną działalnością rolniczą, w wymiarze nie niższym, niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, pozwala na przyjęcie ziszczenia się przesłanek z przepisu art.10 ust.1 punkt 3 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Staość pracy nie musi co prawda oznaczać codziennego wykonywania czynności rolniczych, ale gotowość do podjęcia pracy rolniczej, jeżeli sytuacja tego wymaga. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2008 roku, II UK 61/08 i z dnia 4 listopada 2003 roku, II UK 153/03). Dla uznania pracy w gospodarstwie rolnym jako okresu uzupełniającego znaczenie ma staość wykonywania pracy w gospodarstwie, przy czym nie musi to oznaczać codziennego wykonywania czynności rolniczych, lecz gotowość (dyspozycyjność) do podjęcia pracy rolniczej, z czym wiąże się też wymóg zamieszkiwania osoby bliskiej rolnikowi co najmniej w pobliżu gospodarstwa rolnego. Tym kryteriom zazwyczaj odpowiada praca domownika rolnika, który świadczy określone prace stale (codziennie) w wymiarze nie mniejszym niż połowa etatu. Zauważyć należy, że okres pracy w gospodarstwie rolnym jako okres uzupełniający nie jest okresem pracy sensu stricto. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 września 2014 r., III AUa 1028/14, Lex nr 1515219)

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca wykazał własnymi zeznaniami popartymi zeznaniami świadka, że świadczył pracę w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. W ocenie Sądu nie ulega także wątpliwości, że zadania jakie wykonywał wnioskodawca były istotne, gdyż pozwalały na prawidłowe funkcjonowanie gospodarstwa. Wprawdzie prowadzeniem gospodarstwa rolnego zajmowali się rodzice wnioskodawcy, to jednak z uwagi na podeszły wiek ojca (urodził się w (...) roku), jego zdolność fizyczna do wykonywania prac była w znacznej mierze ograniczona. Matka wnioskodawcy zajmował się głównie pracami domowymi. W gospodarstwie pomagał także jego brat. Jednak z uwagi na obszar gospodarstwa – ponad 13 ha, pracy było dużo. Naturalnym było zatem wykonywanie przez wnioskodawcę zwiększonej liczby czynności w gospodarstwie. Do stałych obowiązków wnioskodawcy należało pielęgnowanie zwierząt gospodarskich, w tym przygotowywanie dla nich karmy oraz ich pojenie. Wnioskodawca pomagał także w polu. Orał pole, latem brał udział w sianokosach oraz żniwach. W okresie jesiennym zaś, wnioskodawca brał udział w wykopkach ziemniaków, cebuli, marchwi i pietruszki. Pracował w gospodarstwie rolnym cały rok, przez co najmniej 4 godziny dziennie, a długość i zakres prac był uzależniony od określonej pory roku. Wnioskodawca jak wyżej wskazano miał stałe obowiązki, wykonywał codziennie prace wynikające z normalnego toku prac w gospodarstwie rolnym. Wymiar czasu pracy przekraczał 4 godziny dziennie.

Biorąc zatem pod uwagę okres uwzględniony przez organ rentowy oraz okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przypadający po ukończeniu przez wnioskodawcę 16 roku życia, udowodnił on wymagany 40-letni staż ubezpieczeniowy.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku przyznając E. P. prawo do świadczenia przedemerytalnego od 26 kwietnia 2017 r. to jest od dnia następnego po dniu złożenia wniosku o świadczenie stosownie do treści art.7 ww. ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi -pocztą.

15 VII 2021 roku.